

Tariefmethodologie reguleringsperiode 2021- 2024: Bijlage 10: De kwaliteitsprikkel

4/05/2020

Inhoudsopgave

1	Werkwijze	4
1.1	Aanpak.....	4
1.2	Kwaliteitsaspecten.....	4
2	Rapportering en attestering.....	6
2.1	Rapportering.....	6
2.2	Betrouwbaarheid.....	6
2.2.1	Attestering	7
2.2.1.1	<i>Jaarlijkse attesten van de afdeling Interne Audit.....</i>	<i>7</i>
2.2.1.2	<i>Jaarlijkse checklist Interne Audit.....</i>	<i>8</i>
2.2.1.3	<i>Externe attesten.....</i>	<i>9</i>
2.2.2	Steekproeven VREG	9
2.2.3	Procedure bij onbetrouwbare gegevens	9
3	Kwaliteitsindicatoren.....	11
3.1	Betrouwbaarheid van het elektriciteitsdistributienet.....	11
3.1.1	Relevante stroomonderbrekingen.....	11
3.1.2	Kwaliteitsindicatoren voor betrouwbaarheid	13
3.1.2.1	<i>Middenspanningsnet</i>	<i>14</i>
3.1.2.2	<i>Laagspanningsnet.....</i>	<i>14</i>
3.1.3	Invloed indicatoren binnen kwaliteitsprikkel.....	14
3.1.4	Registratieperiode	15
3.1.5	Rapportering en attestering	15
3.2	Commerciële kwaliteit.....	16
3.2.1	Forfaitaire vergoedingen volgens Energiedecreet.....	16
3.2.1.1	<i>Bron</i>	<i>16</i>
3.2.1.2	<i>Invloed indicatoren binnen kwaliteitsprikkel</i>	<i>17</i>
3.2.1.3	<i>Registratieperiode</i>	<i>17</i>
4	Weging en toekenning punten voor de geselecteerde kwaliteitsprestaties.....	18
4.1	Overzicht kwaliteitsindicatoren en te verdelen punten.....	18
4.1.1	Bij onvoldoende kwaliteitsregistratieperiode.....	18
4.1.2	Puntenaanpassing bij geen of onbetrouwbare gerapporteerde kwaliteitsgegevens	18
4.1.3	Bij toekomstige evoluties in kwaliteit dienstverlening	18
4.1.4	Bij fusies of (partiële) splitsingen	19
4.2	Puntenverdelingsmechanisme	22
4.2.1	A1: Onderbrekingsfrequentie middenspanningsnet.....	23
4.2.2	A2: Onderbrekingsduur middenspanningsnet.....	23
4.2.3	A3: Onderbrekingsfrequentie laagspanningsnet	24
4.2.4	A4: Onderbrekingsduur laagspanningsnet.....	24
4.2.5	D1: forfaitaire vergoedingen wegens laattijdige aansluiting	24

4.2.6	D2: forfaitaire vergoedingen wegens laattijdige heraansluiting	25
5	Berekening van de qi-factor	26
5.1	Inleiding	26
5.2	Berekeningsmechanisme per netactiviteit	26
5.3	Schematische weergave proces tot qi-factor	36
6	Overzicht rapporteringen.....	38
7	Bijlagen bij de kwaliteitsprikkel.....	40
	Bijlage 10A: Rapporteringsmodel kwaliteit dienstverlening	40
	Bijlage 10B: Checklist interne audit.....	40
	Bijlage 10C: Berekeningsmodel aanpassing toegelaten inkomen.....	40

1 Werkwijze

1.1 Aanpak

De kwaliteitsprikkel (de q-factor) omvat een aanpassing van het toegelaten inkomen voor endogene kosten van de distributienetbeheerders op basis van prestaties uit het recente verleden. Zo wordt bij de vaststelling van de toegelaten inkomens in de reguleringsperiode 2021-2024 rekening gehouden met de kwaliteit van hun dienstverlening in de jaren 2017, 2018 en 2019. Het globale financiële effect is zero-sum, d.w.z. dat distributienetbeheerders onderling met elkaar worden vergeleken en er geen meerkost voor de distributienetgebruikers is om deze vorm van competitie te ondersteunen.

De kwaliteitsprikkel in de reguleringsperiode 2021-2024 is een verderzetting van deze in de tariefmethodologie voor de reguleringsperiode 2017-2020¹. De argumenten om een dergelijke stimulans toe te passen, evenals de uitgangspunten waarmee rekening moet gehouden blijven, zijn dezelfde. De fusie van de werkmaatschappijen Infrax en Eandis in 2018 heeft wel tot gevolg dat een vergelijking van kwaliteit op het niveau van deze ondernemingen niet meer mogelijk is.

De sterkte van de kwaliteitsprikkel op het toegelaten inkomen van de distributienetbeheerders wordt in grote mate bepaald door het gewicht van het belangrijkste kwaliteitsaspect, d.i. de stroomonderbrekingen in het elektriciteitsdistributienet. Uit een vergelijking met buurlanden², kan de VREG het huidige Vlaamse kwaliteitsniveau inschatten evenals de daaruit volgende behoefte qua sterkte van de stimulans.

1.2 Kwaliteitsaspecten

De kwaliteitsaspecten zoals vermeld in Tabel 1 werden geselecteerd voor opname in een kwaliteitsprikkel. In vergelijking met deze in de tariefmethodologie 2017-2020, zijn de klachten tegen werkmaatschappijen en de inspanningen van deze ondernemingen m.b.t. klantentevredenheid en andere belanghebbenden, weggevallen.

Tabel 1 Kwaliteitsaspecten

Kwaliteitsaspect	Elektriciteit	Aardgas
Onderbrekingsfrequentie middenspanning	Par. 3.1	n.v.t.
Onderbrekingsduur middenspanning		
Onderbrekingsfrequentie laagspanning		
Onderbrekingsduur laagspanning		

¹ Beslissing [BESL-2019-24](#) van de VREG met betrekking tot het vaststellen van de tariefmethodologie voor distributie elektriciteit en aardgas gedurende de reguleringsperiode 2017-2020.

² Netbeheerders moeten jaarlijks vóór 1 april een verslag bezorgen aan de VREG waarin ze de kwaliteit van hun dienstverlening beschrijven. De VREG rapporteert hierover, met vergelijking voor wat betreft de betrouwbaarheid van het elektriciteitsnet met buurlanden (bv. RAPP-2018-11 par. 3.4).

De forfaitaire vergoedingen betaald door de distributienetbeheerder wegens laattijdige aansluiting	Par. 3.2.1
De forfaitaire vergoedingen betaald door de distributienetbeheerder wegens laattijdige heraansluiting	

2 Rapportering en attestering

2.1 Rapportering

De distributienetbeheerders actief in Vlaanderen zullen jaarlijks en uiterlijk op 1 april over het voorbije jaar de nodige gegevens aan de VREG rapporteren conform het rapporteringsmodel in bijlage (Bijlage 10A: Rapporteringsmodel kwaliteit dienstverlening, par. 0) en dat voor de volgende kwaliteitsindicatoren en gegevens:

- Onderbrekingsfrequentie middenspanningsnet;
- Onderbrekingsduur middenspanningsnet;
- Onderbrekingsfrequentie laagspanningsnet;
- Onderbrekingsduur laagspanningsnet;
- Aantal actieve toegangspunten;
- Forfaitaire vergoedingen laattijdige aansluiting en heraansluiting, relatief t.o.v. het totaal aantal gerealiseerde aanvragen tot aansluiting en heraansluiting.

Voor een definiëring van elk van de parameters ter bepaling van de hierboven vermelde indicatoren verwijzen we naar het tabblad 'Titelblad' in 'Bijlage 10A: Rapporteringsmodel kwaliteit dienstverlening'. Hierbij kan ook worden afgeleid dat de VREG voor zowel de onderbrekingen op midden- en laagspanning als de laattijdige (her)aansluitingen, naast de rapportering van de jaarlijkse waarden, ook een gedetailleerde opsomming van elk van deze indicatoren verwacht. De VREG verwijst daarom ook naar het tabblad 'Titelblad' in 'Bijlage 10A: Rapporteringsmodel kwaliteit dienstverlening' voor een overzicht van de structuurvereisten waaraan deze gedetailleerde opsommingen moeten voldoen. Voor een schematisch overzicht van de rapporteringen en de informatiebehoeften van de VREG verwijzen we naar par. 6.

2.2 Betrouwbaarheid

De door elke distributienetbeheerder gerapporteerde kwaliteitsgegevens dienen uiteraard betrouwbaar te zijn.

De VREG voorziet volgende procedure, welke hieronder verder wordt verduidelijkt:

- Een jaarlijkse attestering van de gerapporteerde gegevens door de Interne Audit van de werkmaatschappij van de distributienetbeheerders (zie verder par. 2.2.1).
- Steekproeven door de VREG bij de distributienetbeheerders m.b.t. de registratie van data over kwaliteit (zie verder par. 2.2.2).
- Een transparante procedure voor het geval er een probleem is m.b.t. een attestering of een steekproef (zie verder par. 2.2.3).

2.2.1 Attestering

2.2.1.1 Jaarlijkse attesten van de afdeling Interne Audit

De VREG zal eisen dat de waarden voor de kwaliteitsindicatoren die door de distributienetbeheerders aan de VREG zullen worden gerapporteerd, op een uniforme, correcte wijze en in overeenstemming met de hier vermelde richtlijnen worden geregistreerd, berekend en aangeleverd. Om die reden opteert de VREG ervoor om van elke distributienetbeheerder (of werkmaatschappij in naam van de distributienetbeheerder) te eisen dat hij bij de rapportering attesten van Interne Audit indient bij de VREG.

Conform de rapportering verwacht de VREG voor volgende kwaliteitsindicatoren *jaarlijks attesten van de afdeling Interne Audit*:

- Onderbrekingsfrequentie middenspanning;
- Onderbrekingsduur middenspanning;
- Onderbrekingsfrequentie laagspanning;
- Onderbrekingsduur laagspanning;
- De forfaitaire vergoedingen betaald door de distributienetbeheerder wegens laattijdige aansluiting, relatief t.o.v. het totaal aantal gerealiseerde aanvragen tot aansluiting;
- De forfaitaire vergoedingen betaald door de distributienetbeheerder wegens laattijdige heraansluiting, relatief t.o.v. het totaal aantal gerealiseerde aanvragen tot heraansluiting;
- Aantal actieve toegangspunten

De VREG verduidelijkt hierbij de minimale vereisten inzake de organisatie van deze Interne Audit en zijn informatiebehoeften, d.w.z. de minimale inhoud van een attest:

- De afdeling Interne Audit dient enerzijds voldoende onafhankelijk (zowel zelfstandig³ als onpartijdig⁴) en vakbekwaam te zijn en anderzijds haar werkzaamheden met professionele zorg uit te voeren;
- Het attest bevat de namen en functiebeschrijving van de personen die de interne controles hebben uitgevoerd;
- Elke registratie voor een kwaliteitsindicator moet minstens jaarlijks, startende van de eerste dag van het boekjaar tot en met de laatste dag van het boekjaar, in beschouwing worden genomen ter bepaling van de steekproefcontroles door de afdeling Interne Audit. Het attest dient daarom te bevestigen dat voor elke kwaliteitsindicator de registraties van het volledige boekjaar in beschouwing werden genomen ter bepaling van de steekproefcontroles;
- Het auditproces moet gedocumenteerd zijn. Het attest van de Interne Audit wordt daarom aangevuld met de procesbeschrijving, controlehandleiding en werkprogramma voor ieder van de hierboven vernoemde kwaliteitsindicatoren.
- Er wordt een beschrijving toegevoegd van de wijze waarop de populatie van de steekproeven werd bepaald en welke de concreet reeds intern gecontroleerde gegevens zijn; de

³ De interne auditafdeling moet op eigen initiatief haar opdracht in alle afdelingen van de onderneming kunnen uitoefenen en moet in staat zijn om haar vaststellingen en beoordelingen vrij uit te drukken.

⁴ De interne auditafdeling moet de ondernemingsleiding objectief en autonoom kunnen informeren en mag aldus geen uitvoerende verantwoordelijkheid dragen.

steekproefpopulatie en audit bevindingen m.b.t. elk individueel steekproef dossier worden ook bezorgd aan de VREG;

- Het attest van de Interne Audit dient minstens een auditdoelstelling en een waardeoordeel of conclusie te omvatten. Uit dit waardeoordeel moet blijken dat de registratie en verwerking van de kwaliteitsprestaties volledig, correct en betrouwbaar zijn;
- Indien een Interne Audit bepaalde onregelmatigheden of tekortkomingen in de registratie of verwerking van de kwaliteitsindicatoren naar boven bracht, dienden deze verplicht te worden opgevolgd, verklaard en al dan niet gecorrigeerd in de rapportering naar de VREG. Indien de onregelmatigheden of tekortkomingen niet retro-actief gecorrigeerd zijn, vraagt de VREG hiervoor een motivatie, een inschatting of ordegrrootte van de onregelmatigheden alsook een actieplan om correcte cijfers te kunnen aanleveren voor volgende rapporteringen. Het attest van de Interne Audit dient dan ook zowel een beschrijving van de ontdekte onregelmatigheden als de corrigerende acties te bevatten. Hiernaast moet ook omschreven worden wie deze corrigerende acties heeft uitgevoerd teneinde functiescheiding te garanderen. De VREG laat het aan de afdeling Interne Audit over om te oordelen over een uitbreiding van de oorspronkelijke steekproeven in de gevallen waarbij er bijvoorbeeld onregelmatigheden of tekortkomingen in de registratie werden vastgesteld. De wijze waarop de afdeling Interne Audit oordeelt om de steekproef van een kwaliteitsindicator uit te breiden, moet wel op gemotiveerde wijze vastgelegd en opgenomen worden in de controlehandleiding en het werkprogramma.

Indien de VREG zou toestaan dat Interne Audit bepaalde gegevens niet jaarlijks attesteert, maar minder frequent, dan kan de VREG hiervoor ook de bovenstaande minimale vereisten toepassen.

2.2.1.2 *Jaarlijkse checklist Interne Audit*

Teneinde voldoende te kunnen vertrouwen op de onafhankelijkheid, vakbekwaamheid en professionele uitvoering van de werkzaamheden door de afdeling Interne Audit van de werkmaatschappij, voorziet de VREG in een *jaarlijkse checklist* die door volgende partijen dient te worden ingevuld en ondertekend en vervolgens samen met de rapportering dient te worden opgeleverd aan de VREG:

- De voorzitter van het auditcomité;
- het management;
- de commissaris;
- het hoofd van de afdeling Interne Audit.

De checklist wordt door de VREG in bijlage van deze tekst toegevoegd (Bijlage 10B: Checklist interne audit). Op basis van de resultaten van deze checklist en de door de Interne Audit vastgestelde onregelmatigheden of tekortkomingen, zal de VREG beslissen in hoeverre hij eventueel zijn daaropvolgende steekproefcontroles kan uitbreiden of zijn beoordeling vaststellen wat betreft de betrouwbaarheid van de aangeleverde kwaliteitsdata.

De jaarlijkse checklist wordt eveneens op uiterlijk 1 april ingediend, samen met de attesten van de afdeling Interne Audit.

2.2.1.3 Externe attesten

In aanvulling op de “jaarlijkse checklist Interne Audit” dient de distributienetbeheerder een attest van een onafhankelijke instantie in te dienen, dat minstens om de vijf jaar de onafhankelijkheid en vakbekwaamheid van de Interne Audit afdeling aantoont. Dit is gangbaar want wordt aangeraden door de beroepsvereniging IIA (Instituut voor Interne Auditoren) in de norm “externe evaluaties” van de Internationale Standaarden voor de Beroepsuitoefening van Internal Auditing.

2.2.2 Steekproeven VREG

Bij ontvangst van de rapporteringen zal de VREG steekproefcontroles uitvoeren om de betrouwbaarheid van de data te testen. Hierbij kan de VREG o.a. onderzoeken op welke wijze de registratie van de kwaliteitsgegevens werd uitgevoerd, hoe het proces werd georganiseerd, wie gemachtigd was om de data te raadplegen en eventueel te wijzigen, enzovoort.

2.2.3 Procedure bij onbetrouwbare gegevens

De VREG kan tot de conclusie komen dat bepaalde gerapporteerde kwaliteitsgegevens onbetrouwbaar zijn. De reden hiervoor kan zijn:

- Het attest van interne audit ontbreekt.
- Het attest interne audit bevat inhoudelijk niet de gevraagde gegevens.
- Het attest biedt onvoldoende garantie voor wat betreft de betrouwbaarheid van de gerapporteerde gegevens.
- De steekproef van de VREG bracht één of meer onregelmatigheden in de gerapporteerde kwaliteitsgegevens aan het licht.
- Er is geen extern attest m.b.t. stroomonderbrekingen bij uitzonderlijke gebeurtenissen.
- De gerapporteerde gegevens zijn manifest onbetrouwbaar (onvolledig, onjuist of onwaarschijnlijk, ontbrekend).
- De gegevens of het attest werden niet of niet tijdig bij de VREG ingediend.

In principe kan en zal de VREG aan een distributienetbeheerder geen punten toekennen voor het kwaliteitsonderdeel waarvoor zijn gegevens als onbetrouwbaar worden beschouwd. Het aantal voor dat kwaliteitsonderdeel te verdelen punten is pro rata het aantal distributienetbeheerders met betrouwbare gegevens t.o.v. het totaal aantal distributienetbeheerders, vervolgens verdeeld onder die distributienetbeheerders die betrouwbare data aanleverden. Dit komt opnieuw aan bod in de tekst onder par. 4.1.

Alvorens de VREG beslist aan een distributienetbeheerder geen punten op een kwaliteitsonderdeel toe te kennen wegens onbetrouwbare gerapporteerde gegevens, zal de VREG hem de mogelijkheden geven om de VREG te overtuigen dat zijn gerapporteerde kwaliteitsgegevens wel degelijk betrouwbaar zijn. De voorgestelde procedure is als volgt:

1. De VREG zal de distributienetbeheerder (of zijn werkmaatschappij) formeel op de hoogte brengen van het feit dat hij bepaalde door de distributienetbeheerder aangeleverde gegevens als onbetrouwbaar beschouwt en waarom. De VREG biedt de distributienetbeheerder een termijn

aan waarbinnen hij schriftelijk (via brief of email) dient te reageren. Zonder reactie, gaat de VREG er van uit dat zijn standpunt niet wordt aangevochten.

2. Indien de distributienetbeheerder niet akkoord gaat met het standpunt van de VREG, kan hij kiezen uit meerdere (combinatie van) opties. Hij vermeldt zijn keuze(s) in zijn antwoord aan de VREG. Bijvoorbeeld o.a.:
 - a. Hij kan de ontbrekende gegevens alsnog indienen,
 - b. hij kan de vergissingen of onvolkomenheden rechtzetten en de gecorrigeerde gegevens indienen en/of
 - c. hij kan verzoeken om door de VREG gehoord te worden teneinde zich mondeling te kunnen verdedigen. In dit laatste geval zal de VREG de distributienetbeheerder uitnodigen op een hoorzitting.
3. De VREG zal vervolgens finaal, op basis van de door de distributienetbeheerder of zijn werkmaatschappij nieuw aangeleverde informatie oordelen of de gerapporteerde kwaliteitsgegevens alsnog als betrouwbaar kunnen worden beschouwd. De VREG zal daarbij rekening houden met het type van vastgestelde onregelmatigheid of gebrek en de motivering door de distributienetbeheerder over het ontstaan ervan. Indien de distributienetbeheerder er niet in slaagt om de VREG te overtuigen dat de door hem ingediende informatie betrouwbaar is, zal de VREG aan de distributienetbeheerder op het betreffende kwaliteitsonderdeel of –onderdelen nul punten toekennen.

Daarnaast kan de VREG administratieve boetes voorzien overeenkomstig de bepalingen in het Energiedecreet (Art. 13.3.1 en 13.3.2) in geval van geen of onvoldoende medewerking aan de VREG in het kader van deze kwaliteitsbeoordeling.

3 Kwaliteitsindicatoren

Voor de hieronder vermelde indicatoren is de aanpak in principe dezelfde als in de tariefmethodologie 2017-2020. Sommige stukken worden pro memorie herhaald.

3.1 Betrouwbaarheid van het elektriciteitsdistributienet

3.1.1 Relevante stroomonderbrekingen

Een stroomonderbreking is het plotseling volledig wegvallen van de spanning (0% van de afgesproken spanning).

Wanneer de distributienetbeheerders rapporteren over de kwaliteit van hun prestaties in jaar j , dan rapporteren ze over al de stroomonderbrekingen die eindigden in dat jaar j . Daaronder kunnen zich dus ook stroomonderbrekingen bevinden die begonnen zijn in het jaar ervoor.

Niet alle stroomonderbrekingen dragen bij tot een verminderde betrouwbaarheid van het net. De voor de kwaliteitsprikkel aan de distributienetbeheerders relevante onderbrekingen zullen *al de stroomonderbrekingen zijn met uitzondering van de stroomonderbrekingen die behoren tot de volgende vier groepen:*

1. De kortstondige stroomonderbrekingen:

Kortstondige onderbrekingen, *gedefinieerd als storingen met een onderbrekingsduur ≤ 3 minuten*, tellen niet mee in de berekening van de onderbrekingsfrequentie en onderbrekingsduur. De VREG heeft uit de rapportering voor de reguleringsperiode 2017-2020 vastgesteld dat deze onderbrekingen zeer beperkt zijn in aantal en bijgevolg nauwelijks effect hadden op de sterkte van de kwaliteitsprikkel. De 3' grenswaarde is volgens Europese norm NBN EN 50160. De werkwijze is conform deze gehanteerd door de Belgische distributienetbeheerders in hun technische rapportering aan de regulatoren⁵. De VREG veronderstelt dat de meest Europese landen kortstondige stroomonderbrekingen niet meetellen in de berekening van de SAIDI⁶ en SAIFI⁷. Het bevordert aldus de vergelijkbaarheid met waarden in andere landen.⁸

De distributienetbeheerder moet de kortstondige stroomonderbrekingen ≤ 3 minuten wel mee rapporteren aan de VREG in de detaillijst van de storingen, volgens 'Bijlage 10A Rapporteringsmodel kwaliteit dienstverlening'. Zo kan de VREG zich ervan verzekeren dat het aantal kortstondige onderbrekingen laag is en blijft, en dat bijgevolg de impact verwaarloosbaar blijft.

⁵ Synergrid voorschrift C10/14 Kwaliteitsindicatoren beschikbaarheid van de toegang tot het distributienet.

⁶ System Average Interruption Duration Index

⁷ System Average Interruption Frequency Index

⁸ Het tarifair richtsnoer m.b.t. kwaliteit van dienstverlening wijst op een vergelijking met distributienetactiviteiten in andere gewesten en buurlanden, Energiedecreet art. 4.1.32 6°.

2. De geplande stroomonderbrekingen:

Geplande werken zijn werken aan de netinfrastructuur die door de distributienetbeheerder tijdig aan de betrokken distributienetgebruikers worden meegedeeld, overeenkomstig de bepalingen hieromtrent in het Technisch Reglement Distributie Elektriciteit. Het is weinig zinvol, en mogelijk zelfs contraproductief, om ook de onderbrekingen door geplande werken van de distributienetbeheerder in rekening te nemen voor zijn kwaliteitsbeoordeling. Dit zou er immers toe kunnen leiden dat een distributienetbeheerder noodzakelijke werken aan zijn netinfrastructuur uitstelt teneinde een betere kwalitatieve score en een hoger toegelaten inkomen te halen. Bovendien kan een tijdelijk hoog niveau van geplande onderbrekingen net een signaal zijn dat de distributienetbeheerder investeringen doet teneinde ongeplande onderbrekingen in de toekomst nog beter te vermijden.

3. De stroomonderbrekingen die het gevolg zijn van een fout, incident of onderbreking op een gekoppeld net dat niet beheerd wordt door de rapporterende distributienetbeheerder:

De oorzaak van de onderbreking bevindt zich in een ander elektriciteitsnet, hetzij van een netgebruiker (privaat net), hetzij van een andere netbeheerder (gekoppeld distributienet of gesloten distributienet), hetzij van de binnenlandse of van een buitenlandse transmissienetbeheerder. De oorsprong van de onderbreking is technisch en ligt buiten het werkingsgebied van de distributienetbeheerder. Een ernstig incident kan zich razendsnel elders laten voelen. Het zou niet logisch zijn om deze onderbrekingen mee in rekening te nemen voor wat betreft de beoordeling van de door de distributienetbeheerder geleverde kwaliteit.

4. Bepaalde uitzonderlijke stroomonderbrekingen (met extern attest):

Een aantal gebeurtenissen zijn zo uitzonderlijk, dat het oneconomisch zou zijn voor een distributienetbeheerder om er mee rekening te houden in zijn operationele bedrijfsvoering. De impact van deze gebeurtenissen wordt daarom buiten de beoordeling van zijn kwaliteitsprestaties gehouden. De niet te voorziene gebeurtenis of situatie valt buiten de controle van een netbeheerder en de eventuele bijhorende netonderbrekingen zijn niet te wijten aan zijn fout. De herstelduur en het aantal getroffen afnemers ligt in deze situaties aanzienlijk hoger in vergelijking met de gebruikelijke onderbrekingen.

Daarnaast moet vandaag ook rekening gehouden worden met de mogelijkheid tot afschakeling in de wintermaanden van zones in distributienetgebieden in het kader van de opvang van stroomtekort.

De uitzonderlijke stroomonderbrekingen die buiten de beoordeling van de kwaliteitsprestatie zullen worden gehouden, zijn bijgevolg deze die rechtstreeks het gevolg zijn van:

- 1) natuurrampen, waaronder in dit kader begrepen moet worden zware aardbevingen, uitzonderlijke overstromingen, stormen of cyclonen of andere

uitzonderlijke klimatologische omstandigheden of de inslag van een voorwerp uit de ruimte;

- 2) een brand, nucleaire of chemische explosie ontstaan op een site niet in het beheer van de distributienetbeheerder of zijn werkmaatschappij;
- 3) een terroristische aanslag of gelijkwaardige, uitzonderlijk zware criminaliteit met opzettelijke beschadiging van een zeer belangrijke netinfrastructuur;
- 4) een oorlog;
- 5) de toepassing van de procedure ter bescherming van het elektrisch systeem tegen plotse fenomenen die de integriteit van het elektrisch systeem plotseling ondermijnen of van de procedure ter bescherming van het elektrisch systeem bij een aangekondigde schaarste aan elektriciteit voor een aanzienlijke, min of meer voorspelbare tijdsduur zoals opgenomen in het Ministerieel Besluit tot vaststelling van het afschakelplan van het transmissienet van elektriciteit⁹.

Extern attest

Indien dergelijke uitzonderlijke gebeurtenissen of situaties zijn opgetreden, dient de distributienetbeheerder de daaraan gerelateerde stroomonderbrekingen afzonderlijk te rapporteren aan de VREG en aan te tonen dat het hier inderdaad ging om een uitzonderlijke situatie door middel van een rapport of formele bevestigende verklaring door een onafhankelijke partij:

- door een overheid;
- in geval van een weerfenomeen, door een weerstation;
- in geval van een verplichte afschakeling, door de transmissienetbeheerder.

De plaats en het tijdstip van de uitzonderlijke gebeurtenis dient daarin duidelijk te worden vermeld, teneinde een verificatie met de afzonderlijk gerapporteerde stroomonderbrekingen mogelijk te maken.

3.1.2 Kwaliteitsindicatoren voor betrouwbaarheid

Het is gebruikelijk om de betrouwbaarheid van het distributienet per spanningsniveau (laagspannings- en middenspanningsnet) en op basis van waarden voor de volgende indicatoren weer te geven:

1. De onderbrekingsfrequentie, een maat voor het jaarlijkse gemiddeld aantal onderbrekingen op het distributienet.
2. De onderbrekingsduur, een maat voor de gemiddelde tijdsduur van een onderbreking tot de opheffing ervan, ook de hersteldingsduur genoemd.
3. De onbeschikbaarheid, een maat voor de jaarlijkse gemiddelde onderbrekingstijd op het distributienet. De onbeschikbaarheid is gelijk aan het product van de onderbrekingsfrequentie (1) met de onderbrekingsduur (2).

⁹ [Ministerieel besluit](#) van 3 juni 2015 tot vaststelling van het afschakelplan van het transmissienet van elektriciteit.

Net als in de kwaliteitsprikkel in de tariefmethodologie 2017-2020 wordt rekening gehouden met de *onderbrekingsfrequentie* en de *onderbrekingsduur*.

3.1.2.1 Middenspanningsnet

Met middenspanning wordt hier bedoeld het distributienet vanaf 1 t.e.m 30kV, zoals gedefinieerd in art. 1.1.3 86°/1 van het Energiedecreet, aangevuld met de 36 kV-lijnen van de distributienetbeheerder voor aansluitingen van distributienetgebruikers. Het betreft dus infrastructuur die (via de RAB) wordt vergoed via de distributienettarieven (m.a.w. geen plaatselijk vervoernet).

Voor de kwaliteitsprikkel worden dezelfde kwaliteitsindicatoren gehanteerd als deze gebruikt voor de registratie van de onderbrekingen in het middenspanningsnet van de distributienetbeheerder voor de jaarlijkse rapportering aan de VREG over de kwaliteit van de dienstverlening¹⁰. Deze registratie was gebaseerd op het technisch voorschrift C10/14 “Kwaliteitsindicatoren - Beschikbaarheid van de toegang tot het distributienet” versie januari 2004 van Synergrid¹¹. Voor de definiëring van de indicatoren onderbrekingsfrequentie en onderbrekingsduur verwijst de VREG dan ook naar de beslissing van de VREG (BESL-2003-8).¹²

Er is geen bijzondere registratie voor stroomonderbrekingen bij wederinschakelingen, m.a.w. in geval van wederinschakeling mogen de kortstondige opeenvolgende stroomonderbrekingen niet als één stroomonderbreking beschouwd worden in de registratie van de frequentie van de stroomonderbrekingen.

3.1.2.2 Laagspanningsnet

Met laagspanningsnet wordt verstaan het distributienet op een spanning van 1 kV of minder, volgens de definitie in art. 1.1.3 77°/1 van het Energiedecreet.

Voor de kwaliteitsprikkel worden voor de registratie van de onderbrekingen in het laagspanningsnet dezelfde definiëring van de kwaliteitsindicatoren gehanteerd als deze gebruikt voor de registratie van de onderbrekingen in het laagspanningsnet van de distributienetbeheerder voor de jaarlijkse rapportering aan de VREG over de kwaliteit van de dienstverlening¹³, evenwel met dit *verschil*: de herstellingsduur van laagspanningsonderbrekingen wordt omwille van niet-discriminatie gelijkgesteld aan de gemiddelde onderbrekingsduur over alle relevante onderbrekingen.

3.1.3 Invloed indicatoren binnen kwaliteitsprikkel

Verder in deel 4 wordt vermeld hoe de onderbrekingsindicatoren vertaald worden in een financiële prikkel voor de distributienetbeheerder. Op dit punt wenst de VREG te verduidelijken dat hij voor

¹⁰ Beslissing van de Vlaamse Reguleringsinstantie voor de Elektriciteits- en Gasmarkt van 19 februari 2003 met betrekking tot de vaststelling van het rapporteringsmodel, bedoeld in artikel I.1.2.3 van Deel I van het Technisch Reglement Distributie Elektriciteit, laatst gewijzigd op 14 september 2010, par. 11.2.2.4 (BESL-2003-8).

¹¹ http://www.synergrid.be/download.cfm?fileId=C10-14NL_01_2004.pdf

¹² Zelfde definities, niet noodzakelijk dezelfde waarden ten gevolge van verschillende definiëring middenspanning.

¹³ Beslissing van de Vlaamse Reguleringsinstantie voor de Elektriciteits- en Gasmarkt van 19 februari 2003 met betrekking tot de vaststelling van het rapporteringsmodel, bedoeld in artikel I.1.2.3 van Deel I van het Technisch Reglement Distributie Elektriciteit, laatst gewijzigd op 14 september 2010, par. 11.2.2.9 (BESL-2003-8).

deze indicatoren een rangschikking in belangrijkheid ziet. De rangschikking wordt gebaseerd op het feit dat:

1. De eerder vermelde studie aangaf dat het aantal onderbrekingen een grotere negatieve impact op de afnemers heeft dan de duur van de onderbrekingen.
 - o In belangrijkheid zal de VREG daarom de indicator onderbrekingsfrequentie een weging geven van 55% en de indicator onderbrekingsduur een weging van 45%.
2. Onderbrekingen op middenspanning, de voeding voor de laagspanningsnetten, een grotere impact hebben en meer afnemers treffen dan de eerder lokale onderbrekingen op laagspanning. Een onderbreking op laagspanning treft meestal een zeer beperkt aantal distributienetgebruikers. Anderzijds treden ze in aantal meer op dan de onderbrekingen op middenspanning.
 - o In belangrijkheid zal de VREG daarom de indicatoren m.b.t. middenspanning een weging geven van 70% en deze op laagspanning een weging van 30%.

De combinatie van de beide wegingen leidt tot een finale weging zoals aangegeven in Tabel 2.

Tabel 2 Weging kwaliteitsindicatoren voor onderbrekingen

Volgorde van belangrijkheid	Kwaliteitsindicator	Weging 1	Weging 2	Weging totaal
1	Onderbrekingsfrequentie middenspanning	70%	55%	38,5%
2	Onderbrekingsduur middenspanning		45%	31,5%
3	Onderbrekingsfrequentie laagspanning	30%	55%	16,5%
4	Onderbrekingsduur laagspanning		45%	13,5%
				100,0%

3.1.4 Registratieperiode

De minimale registratieperiode blijft van drie kalenderjaren, om een te grote invloed van eenmalige uitschieters te vermijden.

3.1.5 Rapportering en attestering

De distributienetbeheerders zullen aan de VREG jaarlijks een overzichtelijk, volledig digitaal rapport overmaken met daarin

- de volledige lijst van de in hun netgebied opgetreden ongeplande stroomonderbrekingen per spanningsniveau,

- inclusief de berekeningen van de onderbrekingsfrequenties en onderbrekingsduur, uitgaande van deze volledige lijst van ongeplande stroomonderbrekingen.

Het rapport bevat dus alle opgetreden onderbrekingen per spanningsniveau met volgende gegevens per onderbreking:

- Oorzaak van de ongeplande onderbreking (par. 3.1.1): in eigen net, in een gekoppeld net of door een uitzonderlijke omstandigheid (attestering noodzakelijk);
- De gemeente waarin onderbreking optrad (zoals gemeld of plaats van defect infrastruktuurelement);
- Per onderbrekingsperiode (er zijn meerdere periodes indien de onderbreking niet overal tegelijk kon worden opgeheven):
 - o Indien middenspanning: aantal betrokken cabines
 - o Straatnaam (zoals gemeld of plaats van defect infrastruktuurelement)
 - o Datum van begin van de onderbreking
 - o Tijdstip (uur:minuten:seconden) van het begin van de onderbreking
 - o Datum van einde van de onderbreking
 - o Tijdstip (uur:minuten:seconden) van het einde van de onderbreking. Bij laagspanning is dit het tijdstip waarop de laatste klant terug spanning heeft.
 - o Duur van de onderbreking (uur:minuten:seconden)

Voor meer detail over de begrippen verwijst de VREG naar het tabblad 'Titelblad' in 'Bijlage 10A Rapporteringsmodel kwaliteit dienstverlening'.

3.2 Commerciële kwaliteit

3.2.1 Forfaitaire vergoedingen volgens Energiedecreet

3.2.1.1 Bron

Forfaitaire vergoedingen voor laattijdige (her)aansluiting

Het Energiedecreet¹⁴ omvat sinds 1 januari 2015 een aantal vergoedingsplichten voor distributienetbeheerders ten opzichte van zijn distributienetgebruikers. Voor wat betreft de forfaitaire vergoedingen, ziet de VREG de volgende twee situaties relevant voor het geven van een kwaliteitsprikkel aan de netbeheerders:

- *De forfaitaire vergoeding voor laattijdige aansluiting op het distributienet (Art. 4.1.11/3):*

De distributienetbeheerder is de aanvrager van een aansluiting op zijn net een vergoeding verschuldigd per dag overschrijding van de aansluitingstermijn die voorgeschreven is door de technische reglementen of die in onderling overleg werd afgesproken, behalve als hij kan bewijzen dat hij de laattijdigheid van de aansluiting niet heeft kunnen beletten.

¹⁴ Decreet van 20/12/2013 houdende wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de aansprakelijkheid van netbeheerders (BS 31/01/14).

- *De forfaitaire vergoeding voor laattijdige heraansluiting op het distributienet (Art. 4.1.11/4):*

De distributienetbeheerder is de aanvrager van een heraansluiting op zijn net een vergoeding verschuldigd per dag vertraging van de realisatie van de heraansluiting van die netgebruiker op zijn net, behalve als hij kan bewijzen dat hij de laattijdigheid van de heraansluiting niet heeft kunnen beletten.

3.2.1.2 Invloed indicatoren binnen kwaliteitsprikkel

De punten op het kwaliteitsonderdeel forfaitaire vergoedingen worden verdeeld per netgebied, dus per distributienetbeheerder, omdat de indicator duidelijk gerelateerd is aan de locatie of de plaats van de laattijdige (her)aansluiting.

De VREG wenst de twee eerder vermelde forfaitaire vergoedingen in aantal punten niet evenwaardig te beoordelen binnen de kwaliteitsprikkel, omdat er in realiteit meer aanvragen voor een nieuwe aansluiting zijn dan aanvragen voor een heraansluiting. Het aantal te verdelen kwaliteitspunten staat best min of meer in verhouding tot het aantal aanvragen. De VREG wijst daarom voor dit onderdeel 80% van de punten toe voor laattijdige aansluitingen en 20% voor laattijdige heraansluitingen. Wat betreft hun gewicht in de globale kwaliteitsbeoordeling is het aantal punten eerder beperkt (zie verder Tabel 3 op p. 21).

3.2.1.3 Registratieperiode

Om uitschieters enigszins te milderen, zijn gegevens van minstens twee opeenvolgende kalenderjaren nodig voor verwerking in de waarde van de q-factor.

4 Weging en toekenning punten voor de geselecteerde kwaliteitsprestaties

4.1 Overzicht kwaliteitsindicatoren en te verdelen punten

In de volgende Tabel 3 op p. 21 wordt de puntenverdeling weergegeven voor het gewicht van de hierboven vermelde aspecten m.b.t. de kwaliteit van de dienstverlening per beoordeeld kalenderjaar. Per kwaliteitsindicator wordt vermeld hoeveel punten er onder de distributienetbeheerders worden verdeeld per beoordelingsjaar. De wegingen zijn dezelfde als in de vorige tariefmethodologie 2017-2020.

De punten werden vastgesteld volgens het huidige door de VREG gekende kwaliteitsniveau, en relatief t.o.v. het meest belangrijke kwaliteitsaspect, nl. de stroomonderbrekingen.

4.1.1 Bij onvoldoende kwaliteitsregistratieperiode

Indien voor een bepaalde indicator het vereiste minimum aantal jaren van registratie voor rapportering nog niet werd gehaald, dan vervalt die indicator tijdelijk en wordt deze aldus nog niet meegenomen in de verdere financiële waardering van de geleverde kwaliteit. De punten van die nog te beoordelen jaren voor die indicator worden dan opgespaard tot de volgende beoordeling in het kader van de kwaliteitsprikkel, zodra dan wel de minimale lengte van voor de beoordelingsperiode is bereikt. Dit heeft geen invloed op de punten per indicator per beschouwd beoordelingsjaar zoals aangegeven in Tabel 3.

4.1.2 Puntenaanpassing bij geen of onbetrouwbare gerapporteerde kwaliteitsgegevens

Zoals reeds hoger vermeld (par. 2.2.3), zullen de te verdelen punten worden gereduceerd indien één of meer ondernemingen op het kwaliteitsonderdeel geen of onbetrouwbare gegevens over de geleverde kwaliteitsprestaties heeft ingediend bij de VREG. Het aantal te verdelen punten voor het kwaliteitsonderdeel is evenredig met het aantal distributienetbeheerders waarvoor er een betrouwbare rapportering werd ontvangen t.o.v. het totaal aantal distributienetbeheerders.

Onbetrouwbare gegevens hebben dus een effect op de punten die men kan behalen voor kwaliteit. In de financiële vertaling van deze kwaliteitsscores (par. 5) wordt echter geen rekening meer gehouden met de onbetrouwbare gegevens, zoals bijvoorbeeld bij de bepaling van de maximaal toegelaten invloed van de q-factor op het toegelaten inkomen. Dit is om te vermijden dat men door het louter indienen van onbetrouwbare gegevens de sterkte van de kwaliteitsprikkel zou kunnen doen afzwakken.

4.1.3 Bij toekomstige evoluties in kwaliteit dienstverlening

Indien er in de toekomst indicaties zouden zijn dat het kwaliteitsniveau voor een bepaalde indicator significant zou wijzigen, kan de VREG overwegen om na consultatie de weging of het aantal punten van deze indicator te wijzigen teneinde een betere, evenwichtigere kwaliteitsprikkel te geven.

4.1.4 Bij fusies of (partiële) splitsingen

Indien tijdens een geobserveerde beoordelingsperiode

- distributienetbeheerders zouden fuseren of zich geheel of partieel splitsen of
- een distributienetbeheerder zou wisselen van of aansluiten bij een werkmaatschappij of zelf netbedrijf worden,

zullen de historische kwaliteitsprestaties op transparante, objectieve en niet-discriminatoire wijze voor die beoordeelde jaren herrekend worden tot het nieuwe niveau van de betrokken en te beoordelen distributienetbeheerder(s) of netbedrijven. Dit betekent concreet voor de kwaliteitsprestaties:

Onderbrekingsfrequenties

De onderbrekingsfrequentie van de overnemende en/of nieuw opgerichte distributienetbeheerder(s) wordt samengesteld uit de onderbrekingsfrequentie van de overdragende distributienetbeheerder(s) gewogen volgens zijn/hun inbreng in het aantal actieve toegangspunten in de overnemende en/of nieuw opgerichte distributienetbeheerder(s).

De onderbrekingsfrequentie van de bestaande, overdragende distributienetbeheerder(s) blijft gelijk aan zijn oorspronkelijke onderbrekingsfrequentie van vóór de fusie of splitsing.

Onderbrekingsduren

De onderbrekingsduur van de overnemende en/of nieuw opgerichte distributienetbeheerder(s) wordt samengesteld uit de onderbrekingsduur van de overdragende distributienetbeheerder(s) gewogen volgens zijn/hun inbreng in het aantal actieve toegangspunten in de overnemende en/of nieuw opgerichte distributienetbeheerder(s).

De onderbrekingsduur van de bestaande, overdragende distributienetbeheerder(s) blijft gelijk aan zijn oorspronkelijke onderbrekingsduur van vóór de fusie of splitsing.

Som van de forfaitaire vergoedingen betaald door de distributienetbeheerder wegens laattijdige nieuwe aansluiting, overeenkomstig Energiedecreet, relatief t.o.v. het aantal gerealiseerde aansluitingen

Het aantal EUR/gerealiseerde aansluiting van de overnemende en/of nieuw opgerichte distributienetbeheerder(s) wordt samengesteld uit de EUR/gerealiseerde aansluiting van de overdragende distributienetbeheerder(s) gewogen volgens zijn/hun inbreng in het aantal actieve toegangspunten in de overnemende en/of nieuw opgerichte distributienetbeheerder(s).

Het aantal EUR/gerealiseerde aansluiting van de bestaande, overdragende distributienetbeheerder(s) blijft gelijk aan zijn oorspronkelijk aantal EUR/gerealiseerde aansluiting van vóór de fusie of splitsing.

Som van de forfaitaire vergoedingen betaald door de distributienetbeheerder wegens laattijdige heraansluiting, overeenkomstig Energiedecreet, relatief t.o.v. het aantal gerealiseerde heraansluitingen

Het aantal EUR/gerealiseerde heraansluiting van de overnemende en/of nieuw opgerichte distributienetbeheerder(s) wordt samengesteld uit de EUR/gerealiseerde heraansluiting van de overdragende distributienetbeheerder(s) gewogen volgens zijn/hun inbreng in het aantal actieve toegangspunten in de overnemende en/of nieuw opgerichte distributienetbeheerder(s).

Het aantal EUR/gerealiseerde heraansluiting van de bestaande, overdragende distributienetbeheerder(s) blijft gelijk aan zijn oorspronkelijk aantal EUR/gerealiseerde heraansluiting van vóór de fusie of splitsing.

Tabel 3 Kwaliteitsindicatoren distributienetbeheer

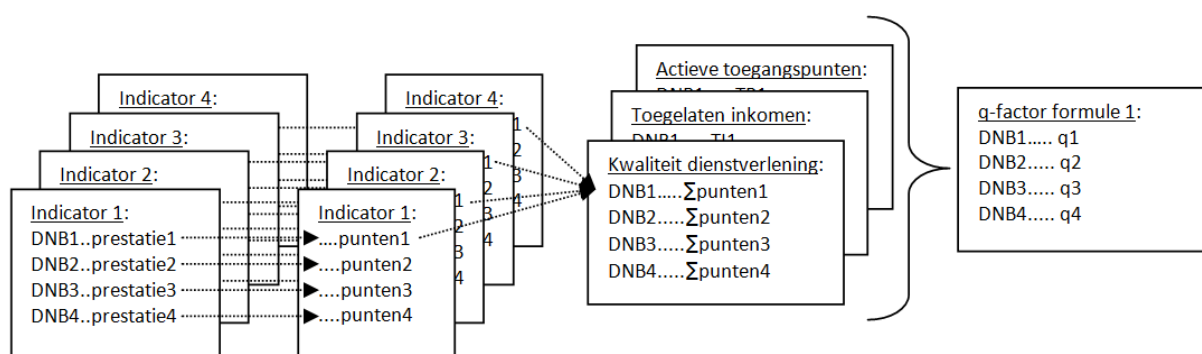
Code	Kwaliteitsindicator	Eenheid	Minimale registratieperiode voor beoordeling	Voor activiteit		Onder de distributienetbeheerders te verdelen punten per activiteit en per beoordeeld jaar			Tekst par.
						(a)	Weging% (b)	Weging punten (a)x(b)	
A1	Onderbrekingsfrequentie middenspanningsnet	-	3 kalenderjaar	Elekt.	n.v.t.	400	38,5%	154	4.2.1
A2	Onderbrekingsduur middenspanningsnet	Tijd		Elekt.			31,5%	126	4.2.2
A3	Onderbrekingsfrequentie laagspanningsnet	-		Elekt.			16,5%	66	4.2.3
A4	Onderbrekingsduur laagspanningsnet	Tijd		Elekt.			13,5%	54	4.2.4
D1	Som van de forfaitaire vergoedingen betaald door de distributienetbeheerder wegens laattijdige nieuwe aansluiting, overeenkomstig Energiedecreet, relatief t.o.v. het aantal gerealiseerde aansluitingen	EUR/ aansluiting	2 kalenderjaar	Elekt.	Aardgas	25	80%	20	4.2.5
D2	Som van de forfaitaire vergoedingen betaald door de distributienetbeheerder wegens laattijdige heraansluiting, overeenkomstig Energiedecreet, relatief t.o.v. het aantal gerealiseerde heraansluitingen	EUR/ aansluiting	2 kalenderjaar	Elekt.	Aardgas		20%	5	4.2.6

4.2 Puntenverdelingsmechanisme

In deze paragraaf 4.2 licht de VREG toe hoe de te verdelen punten per indicator in Tabel 3 onder de netbeheerders worden verdeeld. De werkwijze is dezelfde als deze in de tariefmethodologie 2017-2020 maar wordt hier pro memorie herhaald.

Bij de verdeling van het aantal punten per kwaliteitsindicator onder de distributienetbeheerders zal het aantal punten per distributienetbeheerder afgerond worden tot op twee cijfers na de komma.

De verdeling van de punten zal leiden tot een totaal aantal punten per distributienetbeheerder welke vervolgens zal worden vertaald naar een aanpassing van het oorspronkelijk toegelaten inkomen van de distributienetbeheerder voor endogene kosten, rekening houdend met het aantal actieve toegangspunten van de distributienetbeheerder¹⁵ en de omvang van zijn oorspronkelijk toegelaten inkomen voor endogene kosten. Dit wordt schematisch weergegeven in Figuur 1. Een meer gedetailleerd overzichtsschema tot de q-factor bevindt zich verder in de tekst (Figuur 2 op p. 37).

Figuur 1 Proces tot berekening q-factor

De VREG verwijst m.b.t. de onderstaande paragrafen naar het q-factor berekeningsmodel in bijlage 10C voor de berekeningswijze per kwaliteitsindicator tot aanpassing van het toegelaten inkomen.

Gemiddelde kwaliteitsprestatie als maatstaf bij stroomonderbrekingen

De VREG zal voor wat betreft de stroomonderbrekingen het rekenkundig gemiddelde van de kwaliteitsprestaties van de distributienetbeheerders gebruiken als een maximaal na te streven norm. De prestaties die beter zijn dan dit gemiddelde, worden allen met gelijke punten beloond. Het mechanisme vermijdt enigszins dat distributienetbeheerders zouden aangezet worden om steeds zo goed mogelijk te blijven scoren, ook wanneer ze al beter zijn dan de gemiddelde kwaliteitsprestatie. De prikkel, de beloning voor een betere prestatie dan het gemiddelde, wordt aldus beperkt. De VREG oordeelt dat dit nodig is opdat de prikkel voor kwaliteit niet te sterk wordt en niet zou leiden tot onverantwoorde uitgaven. Anderzijds heeft de VREG geen grip op de werkelijke gemiddelde prestatie en zou deze ook in

¹⁵ Een beschrijving van wat precies wordt verstaan onder 'aantal actieve toegangspunten' is opgenomen in het rapporteringsmodel (bijlage par. 11).

de tijd kunnen verzwakken. Dit neerwaarts risico wordt dan weer beperkt door het feit dat de gemiddelde werkelijke kwaliteitsprestatie vooraf onzeker is en de prikkel door het zero-sum principe een competitie-element bevat.

4.2.1 A1: Onderbrekingsfrequentie middenspanningsnet

De werkwijze is dezelfde als in deze in de kwaliteitsprikkel in de tariefmethodologie 2017-2020. In eerste instantie wordt per distributienetbeheerder zijn gemiddelde onderbrekingsfrequentie middenspanningsnet over de beoordelingsperiode bepaald als rekenkundig gemiddelde van de jaarlijkse waarden.

Vervolgens worden voor alle distributienetbeheerders deze gemiddelden genormaliseerd t.o.v. de hoogste gemiddelde individuele onderbrekingsfrequentie van een distributienetbeheerder. Deze normalisatie leidt aldus tot waarden tussen minimaal 0 en 1 per distributienetbeheerder. Deze normalisatie garandeert dat de prikkel voor aandacht voor dit kwaliteitsaspect voldoende sterk blijft ongeacht de absolute waarden van de onderbrekingsfrequenties.

Uit een studie¹⁶ blijkt dat men de impact van de stroomonderbrekingsfrequentie en –duur op de afnemers het best kan waarderen met behulp van een logaritmische functie. Dit betekent dat naarmate het aantal of de lengte van de onderbrekingen toenemen, de extra hinder ten gevolge van de laatst bijgekomen onderbreking of van de extra tijd dat de onderbreking duurt, voor een afnemer relatief minder zwaar weegt. Omdat de door de VREG voorgestelde kwaliteitsbeoordeling moet leiden tot een rangschikking van netbeheerders, waarbij meer punten overeenstemmen met een betere kwaliteitsprestatie, zullen de punten worden verdeeld op basis van de omgekeerde formule, d.i. de inverse exponent. Dit leidt tot een vergelijkbaar effect. Immers, hoe minder onderbrekingen, hoe relatief groter de punten voor de distributienetbeheerder zijn. De aangroei in punten is groter naarmate er minder onderbrekingen zijn.

Vervolgens wordt, zoals hoger vermeld (par. 4.2 p. 22), de gemiddelde kwaliteitsprestatie als maatstaf gebruikt en worden de punten die de distributienetbeheerders met betere kwaliteitsprestatie dan het gemiddelde individueel volgens de formule zouden gehaald hebben, onder hen gelijk herverdeeld.

4.2.2 A2: Onderbrekingsduur middenspanningsnet

De werkwijze is dezelfde als in deze in de kwaliteitsprikkel in de tariefmethodologie 2017-2020. In eerste instantie wordt per distributienetbeheerder zijn gemiddelde onderbrekingsduur middenspanningsnet over de beoordelingsperiode bepaald als rekenkundig gemiddelde van de jaarlijkse waarden.

Vervolgens worden voor alle distributienetbeheerders deze gemiddelden genormaliseerd t.o.v. de hoogste gemiddelde individuele onderbrekingsduur van een distributienetbeheerder. Deze normalisatie leidt aldus tot waarden tussen minimaal 0 en 1 per distributienetbeheerder. Deze normalisatie garandeert dat de prikkel voor aandacht voor dit kwaliteitsaspect voldoende sterk blijft ongeacht de absolute waarden van de onderbrekingsduur.

¹⁶ 'Op prijs gesteld, maar ook op kwaliteit', Stichting voor Economisch Onderzoek der Universiteit van Amsterdam, 2004

Zoals reeds vermeld, blijkt uit een studie¹⁷ dat men de impact van de stroomonderbrekingsfrequentie en –duur op de afnemers het best kan waarderen met behulp van een logaritmische functie. Dit betekent dat naarmate het aantal of de lengte van de onderbrekingen toenemen, de extra hinder ten gevolge van de laatst bijgekomen onderbreking of van de extra tijd dat de onderbreking duurt, voor een afnemer relatief minder zwaar weegt. Omdat de door de VREG voorgestelde kwaliteitsbeoordeling moet leiden tot een rangschikking van netbeheerders, waarbij meer punten overeenstemmen met een betere kwaliteitsprestatie, zullen de punten worden verdeeld op basis van de omgekeerde formule, d.i. de inverse exponent. Dit leidt tot een vergelijkbaar effect. Immers, hoe minder lang de onderbrekingen duren, hoe relatief groter de punten voor de distributienetbeheerder zijn. De aangroei in punten is groter naarmate de onderbrekingen minder lang duren.

Vervolgens wordt, zoals hoger vermeld, de gemiddelde kwaliteitsprestatie als maatstaf gebruikt en worden de punten van de distributienetbeheerders met betere kwaliteitsprestatie dan het gemiddelde, onder hen gelijk herverdeeld.

4.2.3 A3: Onderbrekingsfrequentie laagspanningsnet

De werkwijze is dezelfde als in deze in de kwaliteitsprikkel in de tariefmethodologie 2017-2020, d.w.z. dezelfde als deze voor het middenspanningsnet (par. 4.2.1). Er is geen reden om de punten anders te gaan toewijzen.

4.2.4 A4: Onderbrekingsduur laagspanningsnet

De werkwijze is dezelfde als in deze in de kwaliteitsprikkel in de tariefmethodologie 2017-2020, nl. dezelfde als deze voor het middenspanningsnet (par. 4.2.2). Er is geen reden om de punten anders te gaan toewijzen.

4.2.5 D1: forfaitaire vergoedingen wegens laattijdige aansluiting

De werkwijze is dezelfde als in deze in de kwaliteitsprikkel in de tariefmethodologie 2017-2020. De VREG zal voor elk jaar in de te beschouwen periode per activiteit en per distributienetbeheerder de verhouding berekenen van :

- het geheel van de door die distributienetbeheerder in dat jaar betaalde forfaitaire vergoedingen wegens laattijdige aansluiting, overeenkomstig het Energiedecreet (Art. 4.1.11/3)
- t.o.v. het totaal van de in datzelfde jaar gerealiseerde aanvragen tot aansluiting (dus exclusief de heraansluitingen, zie hiervoor par. 4.2.6)¹⁸.
 - Overeenkomstig de bepalingen in het Energiedecreet betreft dit laatste aantal
 - voor de gereguleerde activiteit elektriciteit:
 - de eenvoudige aansluitingen (volgens de bepalingen in het TRDE),
 - de tijdelijke aansluitingen en
 - de aansluitingen met detailstudie (of voorafgaande studie volgens TRDE).
 - Voor de gereguleerde activiteit aardgas:

¹⁷ 'Op prijs gesteld, maar ook op kwaliteit', Stichting voor Economisch Onderzoek der Universiteit van Amsterdam, 2004

¹⁸ Niet alle laattijdige aansluitingen van de in een bepaald jaar betaalde vergoedingen voor laattijdige aansluiting zullen opgenomen zijn in de lijst van de in datzelfde jaar gerealiseerde aansluitingen (bv. laattijdigheid in december, betaling in januari). De VREG ziet op lange termijn geen bepaald nadeel of voordeel in deze aanpak.

- de eenvoudige aansluitingen (volgens de bepalingen in het TRDG) en
- de aansluitingen met detailstudie (of voorafgaande studie volgens TRDG).

De VREG zal de rekenkundig gemiddelde waarde nemen van de afzonderlijke jaarlijkse verhoudingen, evenwel met een correctie van de jaarlijkse verhoudingen m.b.t. de indexering van de vergoedingen, zoals voorzien is in het Energiedecreet (Art. 4.1.11/2.). De bedragen van de forfaitaire vergoedingen, vermeld in het Energiedecreet onder artikel 4.1.11/3 en 4.1.11/4, worden vanaf 1 januari 2015 jaarlijks van rechtswege geïndexeerd door vermenigvuldiging met het gezondheidsindexcijfer voor de maand juni van het jaar n-1 en deling door het gezondheidsindexcijfer voor de maand juni 2013. Deze indexatie wordt ongedaan gemaakt, opdat een forfaitaire vergoeding voor eenzelfde laattijdigheid in het eerste jaar van de beschouwde periode even zwaar weegt als in het laatste jaar.

De VREG zal aldus per distributienetbeheerder een bepaalde waarde EUR/realisatie berekenen voor de te beschouwen periode. Een distributienetbeheerder met nul EUR/realisatie heeft geen enkele forfaitaire vergoeding uitbetaald en behaalt de hoogste score. De VREG wenst de volgens Tabel 3 te verdelen kwaliteitspunten voor dit onderdeel te verdelen volgens een lineaire schaal, aangezien het reeds gaat over geldelijke bedragen uit het Energiedecreet die al een zekere waardering van het gebrek aan kwaliteit (het ongemak door de laattijdigheden) bevatten. De VREG zal daartoe in een eerste fase de gemiddelde verhoudingen van de distributienetbeheerders lineair omrekenen naar equivalente waarden tussen (of gelijk aan) 0,00000 (voor 0 EUR/realisatie) en 1,00000 (voor het hoogste aantal EUR forfaitaire vergoeding/realisatie).

Omdat de forfaitaire vergoedingen op zich reeds een prikkel geven, zij het een te zwakke, zal aan de distributienetbeheerder met het hoogste aantal EUR per gerealiseerde aanvragen een gematigde score van 0,4 gegeven worden.

$$score = 1 - (equivalente\ waarde \times 0,6)$$

formule 1

4.2.6 D2: forfaitaire vergoedingen wegens laattijdige heraansluiting

De werkwijze is dezelfde als in deze in de kwaliteitsprikkel in de tariefmethodologie 2017-2020 en is identiek aan de voorgaande werkwijze m.b.t. de forfaitaire vergoedingen wegens laattijdige aansluiting (par. 4.2.5). De verhouding EUR/realisatie zal worden berekend als het totaal uitbetaalde bedrag voor de laattijdige heraansluitingen t.o.v. het aantal door de distributienetbeheerder gerealiseerde heraansluitingen in dat jaar. Indien voor de kwaliteitsbeoordeling meer dan één jaar in het verleden wordt beschouwd, neemt de VREG als eindwaarde per distributienetbeheerder het gemiddelde van de jaarlijkse verhoudingen (na correctie voor indexering). Vervolgens wenst de VREG de verhoudingen lineair om te rekenen naar een totaal van 10 punten voor dit onderdeel volgens dezelfde werkwijze als voor de laattijdige aansluitingen. Het betreft immers een gelijksoortige kwaliteitsindicator.

5 Berekening van de qi-factor

5.1 Inleiding

In dit gedeelte wordt beschreven hoe uit het totaal aantal punten van een distributienetbeheerder, behaald volgens zijn prestaties op de verschillende kwaliteitsindicatoren (par. 4.2), de impact volgt op de hoogte van het basisgedeelte van zijn toegelaten inkomen voor endogene kosten in de volgende reguleringsperiode.

De hier voorgestelde werkwijze ter bepaling van de grootte van de financiële waardering van de kwaliteitsprikkel zal telkens worden toegepast per activiteit (distributie elektriciteit of aardgas). De financiële waardering op basis van het totaal aantal punten, zoals hieronder beschreven, werd geïmplementeerd in het berekeningsmodel in bijlage 10C.

De werkwijze is dezelfde als deze in de tariefmethodologie 2017-2020 en wordt hier gedeeltelijk en pro memorie herhaald.

Bij de financiële vertaling van het aantal punten wordt rekening gehouden met volgende drie elementen:

- Het totaal aantal behaalde kwaliteitspunten van de distributienetbeheerder, som van zijn punten op alle beoordeelde kwaliteitsonderdelen, voor de betreffende gereguleerde activiteit (toegewezen volgens par. 4.2).
- De grootte van de distributienetbeheerder, nl. zijn aantal actieve toegangspunten voor die activiteit. De VREG zal hier de waarde nemen op 1 januari van het jaar waarin de kwaliteitsbeoordeling en toekenning van de punten plaats vindt, dus het jaar voorafgaand aan het jaar waarin de volgende, nieuwe reguleringsperiode zal starten.
- Het oorspronkelijk, voor het eerste jaar van de eerstvolgende reguleringsperiode, toegelaten inkomen voor endogene kosten van de distributienetbeheerder voor die activiteit (waarbij dus nog geen rekening is gehouden met de q-factor).

5.2 Berekeningsmechanisme per netactiviteit

Het hieronder vermelde berekeningsmechanisme is toe te passen per activiteit, elektriciteits- of aardgasdistributie, afzonderlijk.

1. Stap 1: totaal aantal kwaliteitspunten per distributienetbeheerder

De punten van elke distributienetbeheerder op de kwaliteitsindicatoren (toegewezen punten uit Tabel 3 volgens het puntenverdelingsmechanisme in par. 4.2) worden opgeteld tot het totaal aantal punten voor kwaliteitsprestaties.

2. Stap 2: hoogte van het kwaliteitsbedrag Q vaststellen

Het zero-sum principe wordt toegepast, waarbij na verwerking van de kwaliteitsfactor de totale som van de toegelaten inkomens gelijk blijft. De berekening gebeurt daarom in twee stappen: eerst wordt van de oorspronkelijk toegelaten inkomens in het eerste jaar van de volgende reguleringsperiode een **kwaliteitsbedrag Q** afgehouden, dan wordt het teruggegeven.

De VREG stelt het totaal te verdelen kwaliteitsbedrag Q gelijk aan een bepaald percentage (Q%) van de som van alle oorspronkelijk toegelaten inkomens voor endogene kosten van de distributienetbeheerders voor die activiteit voor het eerste jaar van de volgende reguleringsperiode. Het toe te passen percentage Q% voor het kwaliteitsbedrag Q wordt berekend volgens de volgende twee formules, formule 2 en formule 3. Het wordt telkens afgerond tot op 4 cijfers na de komma.

In vergelijking met tariefmethodologie 2017-2020 wordt de waarde van 1,125% gereduceerd pro rata de evolutie van het nog maximaal te behalen aantal punten.

$$Q\%_{elek} = 1,125 \times \frac{425}{600} \times \frac{I_{be}}{I_r} = 1,125 \times \frac{425}{600} \times \left(\frac{\sum_{\text{beoordeeld jaar } n} P_{elek_n}}{P_{\max_elek}} \right)$$

formule 2

Met hierin:

$Q\%_{elek}$	Het percentage toe te passen op de som van alle oorspronkelijk toegelaten inkomens voor endogene kosten van de elektriciteitsdistributienetbeheerders in het eerste jaar van de volgende reguleringsperiode, ter bepaling van de hoogte van het binnen de zero-sum te verdelen kwaliteitsbedrag Q voor de geleverde kwaliteitsprestaties in de voorgaande jaren. (%)
I_{be}	De equivalente lengte, uitgedrukt in aantal kalenderjaren, van de periode waarover de kwaliteit van dienstverlening door de elektriciteitsdistributienetbeheerders werd beoordeeld. (-)
I_r	De lengte, uitgedrukt in aantal kalenderjaren, van de volgende reguleringsperiode. (-)
P_{elek_n}	Het totaal aantal onder de distributienetbeheerders te verdelen punten volgens Tabel 3 van de kwaliteitsindicatoren elektriciteit werkelijk beoordeeld voor het afgelopen jaar n uit de beoordeelde historische periode. ¹⁹ (-)

¹⁹ Zoals reeds gesteld, heeft de indiening van onbetrouwbare kwaliteitsgegevens op dit punt en verder geen invloed op het berekeningsmechanisme.

P_{max_elek}

Het theoretisch maximaal aantal punten volgens Tabel 3 die kunnen worden toegewezen aan de elektriciteitsdistributienetbeheerders voor een volledig beoordeeld jaar, d.i. wanneer alle kwaliteitsaspecten beoordeeld worden, gelijk aan 425. (-)

De formule voor de aardgasdistributienetbeheerders, waarbij in vergelijking met tariefmethodologie 2017-2020 de waarde van 0,375% analoog wordt gereduceerd pro rata de evolutie van het nog maximaal te behalen aantal punten:

$$Q\%_{gas} = 0,375 \times \frac{25}{200} \times \frac{\left(\frac{\sum P_{gas_n}}{\text{beoordeeld jaar } n} \right)}{P_{max_gas}} \times \frac{1}{I_r}$$

formule 3

Met hierin bijkomend t.o.v. voorgaande formule:

$Q\%_{gas}$

Het percentage toe te passen op de som van alle oorspronkelijk toegelaten inkomens voor endogene kosten van de aardgasdistributienetbeheerders in het eerste jaar van de volgende reguleringsperiode ter bepaling van de hoogte van het binnen de zero-sum te verdelen kwaliteitsbedrag Q voor de geleverde kwaliteitsprestaties in de voorgaande jaren. (%)

I_{bg}

De equivalente lengte, uitgedrukt in aantal kalenderjaren, van de periode waarover de kwaliteit van dienstverlening door de aardgasdistributienetbeheerders werd beoordeeld. (-)

I_r

De lengte, uitgedrukt in aantal kalenderjaren, van de volgende reguleringsperiode. (-)

P_{gas_n}

Het totaal aantal onder de distributienetbeheerders te verdelen punten volgens Tabel 3 van de kwaliteitsindicatoren aardgas werkelijk beoordeeld voor het afgelopen jaar n uit de beoordeelde historische periode. (-)

$P_{max_jaar_gas}$

Het theoretisch maximaal aantal punten volgens Tabel 3 die kunnen worden toegewezen aan de aardgasdistributienetbeheerders voor een volledig beoordeeld jaar, d.i. wanneer alle kwaliteitsaspecten beoordeeld worden, gelijk aan 25. (-)

3. Stap 3: bijdrage van de distributienetbeheerders aan het kwaliteitsbedrag Q

Vervolgens wordt bepaald hoe groot de financiële bijdrage van elke distributienetbeheerder is tot het binnen de zero-sum te herverdelen kwaliteitsbedrag. Van elk actief toegangspunt²⁰ wordt een gelijke bijdrage verondersteld tot het te verdelen bedrag. Het totaalbedrag per distributienetbeheerder volgens formule 4 en formule 5 wordt telkens afgerond tot op de eurocent.

$$Q_{elekDNBi_uit} = \left(Q\%_{elek} \times \sum_{elekDNBi} TI_{n-ex,elekDNBi} \right) \times \frac{tp_{elekDNBi}}{\sum_{elekDNBi} tp_{elekDNBi}}$$

formule 4

Met hierin:

$Q_{elekDNBi_uit}$ De bijdrage van elektriciteitsdistributienetbeheerder i aan het binnen de zero-sum te herverdelen kwaliteitsbedrag Q onder de elektriciteitsdistributienetbeheerders. (EUR)

$Q\%_{elek}$ Het percentage toe te passen op de som van alle oorspronkelijk toegelaten inkomens voor endogene kosten van de elektriciteitsdistributienetbeheerders in het eerste jaar van de volgende reguleringsperiode ter bepaling van de hoogte van het te verdelen kwaliteitsbedrag Q voor de geleverde kwaliteitsprestaties in de voorgaande jaren, volgens bovenstaande formule 2.(%)

$\sum_{elekDNBi} TI_{n-ex,elekDNBi}$ De som over alle elektriciteitsdistributienetbeheerders van hun oorspronkelijke toegelaten inkomens voor endogene kosten in het eerste jaar van de volgende reguleringsperiode, nog zonder de invloed van de kwaliteitsprikkel.(EUR)

$tp_{elekDNBi}$ Het aantal actieve toegangspunten van elektriciteitsdistributienetbeheerder i op 1 januari van het jaar voorafgaand aan de volgende reguleringsperiode waarvoor de q-factor wordt vastgesteld.(-)

$\sum_{elekDNBi} tp_{elekDNBi}$ De som van het aantal actieve toegangspunten van alle elektriciteitsdistributienetbeheerders op 1 januari van het jaar voorafgaand aan de volgende reguleringsperiode waarvoor de q-factor wordt vastgesteld.(-)

Analoog voor de aardgasdistributienetbeheerders:

$$Q_{gasDNBi_uit} = \left(Q\%_{gas} \times \sum_{gasDNBi} TI_{n-ex,gasDNBi} \right) \times \frac{tp_{gasDNBi}}{\sum_{gasDNBi} tp_{gasDNBi}}$$

formule 5

Met hierin:

²⁰ De definitie van een "actief toegangspunt" is opgenomen in het bijhorend rapporteringsmodel (o.a. geen openbare verlichting).

$Q_{gasDNBi_uit}$	De bijdrage van aardgasdistributienetbeheerder i aan het binnen de zero-sum te herverdelen kwaliteitsbedrag Q onder de aardgasdistributienetbeheerders.(EUR)
$Q\%_{gas}$	Het percentage toe te passen op de som van alle oorspronkelijk toegelaten inkomens voor endogene kosten van de aardgasdistributienetbeheerders in het eerste jaar van de volgende reguleringsperiode ter bepaling van de hoogte van het te verdelen kwaliteitsbedrag Q voor de geleverde kwaliteitsprestaties in de voorgaande jaren, volgens bovenstaande formule 3.(%)
$\sum_{gasDNBi} TI_{n-ex,gasDNBi}$	De som over alle aardgasdistributienetbeheerders van hun oorspronkelijke toegelaten inkomens voor endogene kosten in het eerste jaar van de volgende reguleringsperiode, nog zonder de invloed van de kwaliteitsprikkel.(EUR)
$tp_{gasDNBi}$	Het aantal actieve toegangspunten van aardgasdistributienetbeheerder i op 1 januari van het jaar voorafgaand aan de volgende reguleringsperiode waarvoor de q-factor wordt vastgesteld.(-)
$\sum_{gasDNBi} tp_{gasDNBi}$	De som van het aantal actieve toegangspunten van alle aardgasdistributienetbeheerders op 1 januari van het jaar voorafgaand aan de volgende reguleringsperiode waarvoor de q-factor wordt vastgesteld.(-)

4. Stap 4: teruggave van het kwaliteitsbedrag Q aan de distributienetbeheerders

De recuperatie in EUR/toegangspunt per distributienetbeheerder uit het kwaliteitsbedrag Q is pro rata het aantal behaalde punten voor de geleverde kwaliteitsprestaties. Hoe meer punten een distributienetbeheerder behaalt, hoe groter dus het bedrag per toegangspunt dat hij recupereert.

Het kwaliteitsbedrag Q wordt volgens de kwaliteitsscore en het aantal toegangspunten teruggeschonken aan de distributienetbeheerders. Het deel van het kwaliteitsbedrag dat in de zero-sum wordt teruggeschonken aan een elektriciteitsdistributienetbeheerder is, afgerond tot op de eurocent:

$$Q_{elekDNBi_in} = \left(Q\%_{elek} \times \sum_{elekDNBi} TI_{n-ex,elekDNBi} \right) \times \frac{tp_{elekDNBi} \times P_{elekDNBi}}{\sum_{elekDNBi} (tp_{elekDNBi} \times P_{elekDNBi})}$$

formule 6

Met hierin:

$Q_{elekDNBi_in}$	De recuperatie van elektriciteitsdistributienetbeheerder i uit het binnen de zero-sum te herverdelen kwaliteitsbedrag Q onder de elektriciteitsdistributienetbeheerders. (EUR)
$Q\%_{elek}$	Het percentage toe te passen op de som van alle oorspronkelijk toegelaten inkomens voor endogene kosten van de elektriciteitsdistributienetbeheerders in het eerste jaar van de volgende reguleringsperiode ter bepaling van de hoogte

van het te verdelen kwaliteitsbedrag Q voor de geleverde kwaliteitsprestaties, volgens bovenstaande formule 3.(%)

$\sum_{elekDNBi} TI_{n-ex,elekDNBi}$	De som over alle elektriciteitsdistributienetbeheerders van hun oorspronkelijke toegelaten inkomens voor endogene kosten in het eerste jaar van de volgende reguleringsperiode, nog zonder de invloed van de kwaliteitsprikkel.(EUR)
$tp_{elekDNBi}$	Het aantal actieve toegangspunten van elektriciteitsdistributienetbeheerder <i>i</i> op 1 januari van het jaar voorafgaand aan de volgende reguleringsperiode waarvoor de q-factor wordt vastgesteld.(-)
$P_{elekDNBi}$	Het totaal aantal punten die de elektriciteitsdistributienetbeheerder <i>i</i> heeft behaald voor de geleverde kwaliteit van dienstverlening volgens het puntenverdelingsmechanisme in par. 4.

Analoog is het deel van het kwaliteitsbedrag Q dat in de zero-sum wordt teruggeschonken aan een aardgasdistributienetbeheerder, afgerond tot op de eurocent:

$$Q_{gasDNBi_in} = \left(Q\%_{gas} \times \sum_{gasDNBi} TI_{n-ex} \right) \times \frac{tp_{gasDNBi} \times P_{gasDNBi}}{\sum_{gasDNBi} (tp_{gasDNBi} \times P_{gasDNBi})}$$

formule 7

Met hierin:

$Q_{gasDNBi_in}$	De recuperatie van aardgasdistributienetbeheerder <i>i</i> uit het binnen de zero-sum te herverdelen kwaliteitsbedrag Q onder de aardgasdistributienetbeheerders. (EUR)
$Q\%_{gas}$	Het percentage toe te passen op de som van alle oorspronkelijk toegelaten inkomens voor endogene kosten van de aardgasdistributienetbeheerders in het eerste jaar van de volgende reguleringsperiode ter bepaling van de hoogte van het te verdelen kwaliteitsbedrag Q voor de geleverde kwaliteitsprestaties, volgens bovenstaande formule 2.(%)
$\sum_{gasDNBi} TI_{n-ex,gasDNBi}$	De som over alle aardgasdistributienetbeheerders van hun oorspronkelijke toegelaten inkomens voor endogene kosten in het eerste jaar van de volgende reguleringsperiode, nog zonder de invloed van de kwaliteitsprikkel.(EUR)
$tp_{gasDNBi}$	Het aantal actieve toegangspunten van aardgasdistributienetbeheerder <i>i</i> op 1 januari van het jaar voorafgaand aan de volgende reguleringsperiode waarvoor de q-factor wordt vastgesteld.(-)

$P_{gasDNBi}$

Het totaal aantal punten die de aardgasdistributienetbeheerder i heeft behaald voor zijn geleverde kwaliteit van dienstverlening na toepassing van het puntenverdelingsmechanisme in par. 4.

5. Stap 5: Beperking van het financieel risico van de kwaliteitsprikkels

Het is redelijk om de impact van de kwaliteitsprestatie op het toegelaten inkomen van de distributienetbeheerder te beperken, symmetrisch zowel naar boven als naar onder. Zonder de grenzen kunnen situaties ontstaan waarbij het oorspronkelijk toegelaten inkomen te sterk zou toe- of afnemen. Zoals vroeger vermeld (par. 1.1), wenst de VREG o.a. te vermijden dat een kwaliteitsprikkel te sterk is en een te groot financieel risico voor de onderneming zou betekenen.

Bij de begrenzing van de financiële impact wordt rekening gehouden met een eventueel verschil tussen de lengte van de periode waarover de kwaliteitsprestaties werden beoordeeld (het leveren van de prestaties) en de lengte van de volgende reguleringsperiode waarvoor de q-factor wordt bepaald (de beloning voor de geleverde prestaties), opdat de kwaliteitsprikkel elk jaar even sterk is, voor de activiteit elektriciteit.

De maximale impact van de kwaliteitsprikkel op het toegelaten endogene inkomen werd t.o.v. de vorige tariefmethodologie 2017-2020 gereduceerd pro rata de evolutie van het aantal te verdelen punten.

$$\left| \frac{-Q_{elekDNBi_uit} + Q_{elekDNBi_in}}{TI_{n-ex,elekDNBi}} \right| \leq cap_{elek} = \left(1,5\% \times \frac{425}{600} \times \left(\frac{\frac{\sum P_{elek_n}}{\text{beoordeeld jaar } n}}{P_{max_elek}} \right) \right)$$

formule 8

Met hierin, zoals o.a. in de vorige formules reeds vermeld:

cap_{elek}

De begrenzing van q-factor voor de elektriciteitsdistributienetbeheerders in de volgende reguleringsperiode (afrondding tot op 4 cijfers na de komma).

$|...|$

De absolute waarde van het getal tussen de verticale streepjes.

$TI_{n-ex,elekDNBi}$

Het oorspronkelijke toegelaten inkomen voor endogene kosten van elektriciteitsdistributienetbeheerder i in het eerste jaar van de volgende reguleringsperiode, zonder de invloed van de kwaliteitsprikkel.(EUR)

$Q_{elekDNBi_uit}$

De bijdrage van elektriciteitsdistributienetbeheerder i aan het binnen de zero-sum te herverdelen kwaliteitsbedrag Q onder de elektriciteitsdistributienetbeheerders. (EUR)

$Q_{elekDNBi_in}$	De ontvangst door elektriciteitsdistributienetbeheerder i uit het binnen de zero-sum herverdeelde kwaliteitsbedrag Q onder de elektriciteitsdistributienetbeheerders.(EUR)
P_{elek_n}	Het totaal aantal punten volgens Tabel 3 van de kwaliteitsindicatoren elektriciteit waarvoor minstens één distributienetbeheerder werd beoordeeld in het jaar n . (-) ²¹
P_{max_elek}	Het totaal aantal punten volgens Tabel 3 voor geleverde kwaliteitsprestaties die maximaal kunnen worden toegewezen aan de elektriciteitsdistributienetbeheerders per beoordeeld jaar, in de veronderstelling dat alle kwaliteitsaspecten volledig beoordeeld worden, gelijk aan 425.(-)
I_r	De lengte, uitgedrukt in aantal kalenderjaren, van de volgende reguleringsperiode.(-)

Voor de activiteit aardgas geldt een analoge beperking van de impact van de kwaliteitsprikkel op het toegelaten inkomen van de aardgasdistributienetbeheerder (afrondding tot op 4 cijfers na de komma):

$$\left| \frac{-Q_{gasDNBi_uit} + Q_{gasDNBi_in}}{TI_{n-ex,gasDNBi}} \right| \leq cap_{gas} = \left(0,5\% \times \frac{25}{200} \times \left(\frac{\frac{\sum_{\text{beoordeeld jaar } n} P_{gas_n}}{P_{max_gas}}}{I_r} \right) \right)$$

formule 9

Met hierin, zoals o.a. in de vorige formules reeds vermeld:

cap_{gas}	De begrenzing van q _i -factor voor de aardgasdistributienetbeheerders in de volgende reguleringsperiode (afrondding tot op 4 cijfers na de komma).
$... $	De absolute waarde van het getal tussen de verticale streepjes.
$TI_{n-ex,gasDNBi}$	Het oorspronkelijke toegelaten inkomen voor endogene kosten van aardgasdistributienetbeheerder i in het eerste jaar van de volgende reguleringsperiode, zonder de invloed van de kwaliteitsprikkel.(EUR)
$Q_{gasDNBi_uit}$	De bijdrage van aardgasdistributienetbeheerder i aan het binnen de zero-sum te herverdelen kwaliteitsbedrag Q onder de aardgasdistributienetbeheerders.(EUR)

²¹ Dit aantal kan verschillen van de som van de individuele punten behaald door de distributienetbeheerders, bijvoorbeeld wanneer een distributienetbeheerder onbetrouwbare gegevens heeft aangeleverd (p. 36).

$Q_{gasDNBi_in}$	De ontvangst door aardgasdistributienetbeheerder i uit het binnen de zero-sum herverdeelde kwaliteitsbedrag Q onder de aardgasdistributienetbeheerders.(EUR)
P_{max_gas}	Het totaal aantal punten volgens Tabel 3 voor geleverde kwaliteitsprestaties die maximaal kunnen worden toegewezen aan de aardgasdistributienetbeheerders per beoordeeld jaar, in de veronderstelling dat alle kwaliteitsaspecten volledig beoordeeld worden, gelijk aan 25.(-)
P_{gas_n}	Het totaal aantal punten volgens Tabel 3 van de kwaliteitsindicatoren aardgas waarvoor minstens één distributienetbeheerder werd beoordeeld in het jaar n . (-) ²²
I_r	De lengte, uitgedrukt in aantal kalenderjaren, van de volgende reguleringsperiode.(-)

De hier vermelde grenzen moeten samen bekeken worden met de hoogte van het te verdelen bedrag Q voor kwaliteit. Indien in de toekomst één van beide wijzigt, wordt ook het andere evenredig gewijzigd. Dit is omdat de hoogte van het binnen de zero-sum uit te wisselen kwaliteitsbedrag Q en de procentuele impact van die uitwisseling op het toegelaten inkomen van een distributienetbeheerder als een zelfde maat kunnen beschouwd worden voor het financieel risico dat de distributienetbeheerder loopt t.g.v. de kwaliteitsprikkel. Voor elektriciteit en aardgas stelt de VREG de verhouding gelijk aan 0,6, zoals weergegeven in volgende formule 10 waarbij de cap en het $Q\%$ de waarden zijn bij een volledige kwaliteitsbeoordeling van 1 vorig kalenderjaar voor vertaling naar een q -factor voor eveneens 1 volgend kalenderjaar.

$$\frac{cap_{elek}}{Q\%_{elek}} = \frac{4}{3} = \frac{cap_{gas}}{Q\%_{gas}}$$

formule 10

Wanneer blijkt dat voor een bepaalde distributienetbeheerder zijn toegelaten inkomen méér zou wijzigen dan de maximaal toegestane limieten ($cap/floor$) ten gevolge van de verdeling van het kwaliteitsbedrag Q (er is niet voldaan aan voorwaarde in formule 8 voor elektriciteit of formule 9 voor aardgas), zijn correcties nodig tot de grenzen worden bereikt, met respect voor het aan te houden zero-sum principe. De wijze van correctie wordt verduidelijkt in de stappen 5.1 en 5.2 hieronder. De aanpak is gelijk voor elke activiteit, elektriciteit en aardgas. De verdelingsmechanismen ondersteunen de algemene kwaliteitsprikkel, waarbij een distributienetbeheerder zo goed als mogelijk overeenkomstig zijn punten voor geleverde kwaliteit van dienstverlening wordt beloond met een bedrag aan inkomsten meer of minder per toegangspunt.

5.1. Stap 5.1: inkomen stijgt te veel door zero-sum (overflow)

²² Dit aantal kan verschillen van de som van de individuele punten behaald door de distributienetbeheerders, bijvoorbeeld wanneer een distributienetbeheerder onbetrouwbare gegevens heeft aangeleverd (p. 36).

Bij de distributienetbeheerders waarbij hun voorlopige nieuwe toegelaten inkomen voor endogene kosten na de verdeling van het kwaliteitsbedrag Q méér dan toegelaten gestegen is (volgens formule 8 voor elektriciteit of formule 9 voor aardgas), wordt het te veel aan toegelaten inkomsten (boven de cap) afgeroomd en overgedragen aan één of meer van de overige distributienetbeheerders. Deze overdracht vindt plaats in volgorde van de geleverde kwaliteitsprestaties, waarbij de overige distributienetbeheerder die het best presteerde als eerste de over te dragen inkomsten mag ontvangen. De overdracht naar zo'n ontvangende distributienetbeheerder stopt altijd zodra zijn toegelaten inkomen ook de maximumgrens (cap) heeft bereikt. Indien twee of meer overige en ontvangende distributienetbeheerders eenzelfde kwaliteitsscore hebben behaald, dan wordt het over te dragen inkomen aanvankelijk tegelijk aan beiden en pro rata hun aantal actieve toegangspunten toegewezen.

5.2. Stap 5.2: inkomen daalt te veel door zero-sum (underflow)

Analoog maar tegenovergesteld wordt er gehandeld voor wat betreft de ondergrens van het oorspronkelijk toegelaten inkomen. Bij de distributienetbeheerders waarbij hun voorlopige nieuwe toegelaten inkomen voor endogene kosten na de verdeling van het kwaliteitsbedrag Q méér dan toegelaten gedaald is (volgens formule 8 voor elektriciteit of formule 9 voor aardgas), wordt het te veel aan afgestane toegelaten inkomsten (onder de negatieve cap) gecompenseerd door overdracht van inkomsten van één of meer van de overige distributienetbeheerders. Deze overdracht vindt plaats in volgorde van de geleverde kwaliteitsprestaties, waarbij de overige distributienetbeheerder die het slechtst presteerde als eerste inkomsten zal afstaan. De overdracht vanuit zo'n inkomsten overdragende overige distributienetbeheerder stopt altijd zodra zijn eigen toegelaten inkomen ook de minimumgrens (negatieve cap) heeft bereikt. Indien twee of meer overige en overdragende distributienetbeheerders eenzelfde kwaliteitsscore hebben behaald, dan wordt het over te dragen inkomen aanvankelijk tegelijk uit beiden en pro rata hun aantal actieve toegangspunten afgestaan.

Opmerking

Bij de concrete toepassing van deze begrenzing, wanneer ze noodzakelijk zou zijn, kan in bepaalde situaties de financiële impact per toegangspunt bij de betrokken distributienetbeheerders niet meer in volgorde staan van punten die ze hebben behaald voor de geleverde kwaliteit van dienstverlening. De tariefmethodologie geeft m.a.w. prioriteit aan de beperking van de mogelijke financiële impact van de kwaliteitsprestatie op het niveau van het oorspronkelijk toegelaten inkomen van de distributienetbeheerder met behoud van de sterkte van de kwaliteitsprikkel via het zero-sum principe.

6. Resultaat: de q-waarde per distributienetbeheerder per activiteit

Het resultaat van het hier beschreven mechanisme is een aangepast toegelaten inkomen voor endogene kosten voor de distributienetbeheerder voor het eerste jaar van de volgende reguleringsperiode. Het procentueel verschil met zijn oorspronkelijk toegelaten inkomen is zijn **q_i-factor per jaar voor die volgende reguleringsperiode**. Voor elke activiteit geldt:

$$q_{DNBi} = \frac{-Q_{DNBi_uit} + Q_{DNBi_in} + B_{cap/floor}}{TI_{n-ex,DNBi}}$$

formule 11

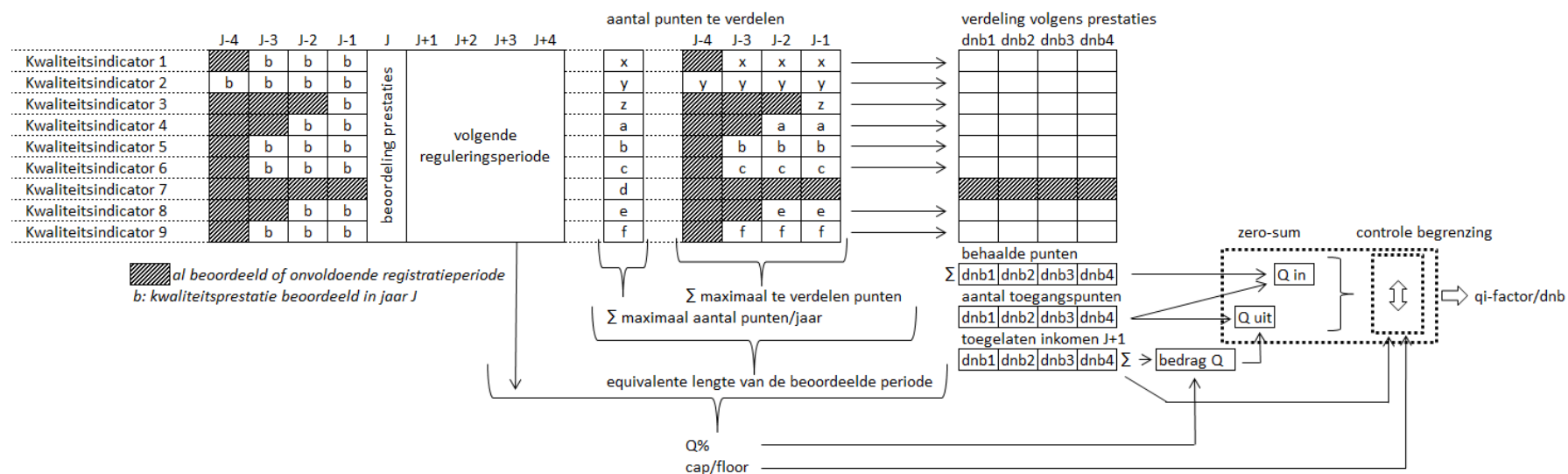
Met hierin:

q_{DNBi}	De q-factor van distributienetbeheerder i in de volgende reguleringsperiode. (-)
Q_{DNBi_uit}	De bijdrage van de distributienetbeheerder i aan het binnen de zero-sum te herverdelen kwaliteitsbedrag Q onder de distributienetbeheerders. (EUR)
Q_{DNBi_in}	De ontvangst door distributienetbeheerder i uit het binnen de zero-sum herverdeelde kwaliteitsbedrag Q onder de distributienetbeheerders. (EUR)
$B_{cap/floor}$	Het eventuele bedrag ontvangen (positief) of overgedragen (negatief) door de distributienetbeheerder i als resultaat van het mechanisme volgens stap 5.1 of 5.2 toegepast ter opheffing van een overschrijding (volgens formule 8 bij elektriciteit of formule 9 bij aardgas) van de begrenzing van de procentuele impact van de kwaliteitsprikkel op het toegelaten inkomen. (EUR)
$TI_{n-ex,DNBi}$	Het oorspronkelijke toegelaten inkomen voor endogene kosten van distributienetbeheerder i in het eerste jaar van de volgende reguleringsperiode, zonder de invloed van de kwaliteitsprikkel. (EUR)

5.3 Schematische weergave proces tot qi-factor

Teneinde de transparantie omtrent de berekeningswijze van de q-factor bijkomend te versterken, wordt in volgende Figuur 2 een schematische weergave getoond van het beoordelings- en berekeningsproces.

Distributienetbeheer activiteit X

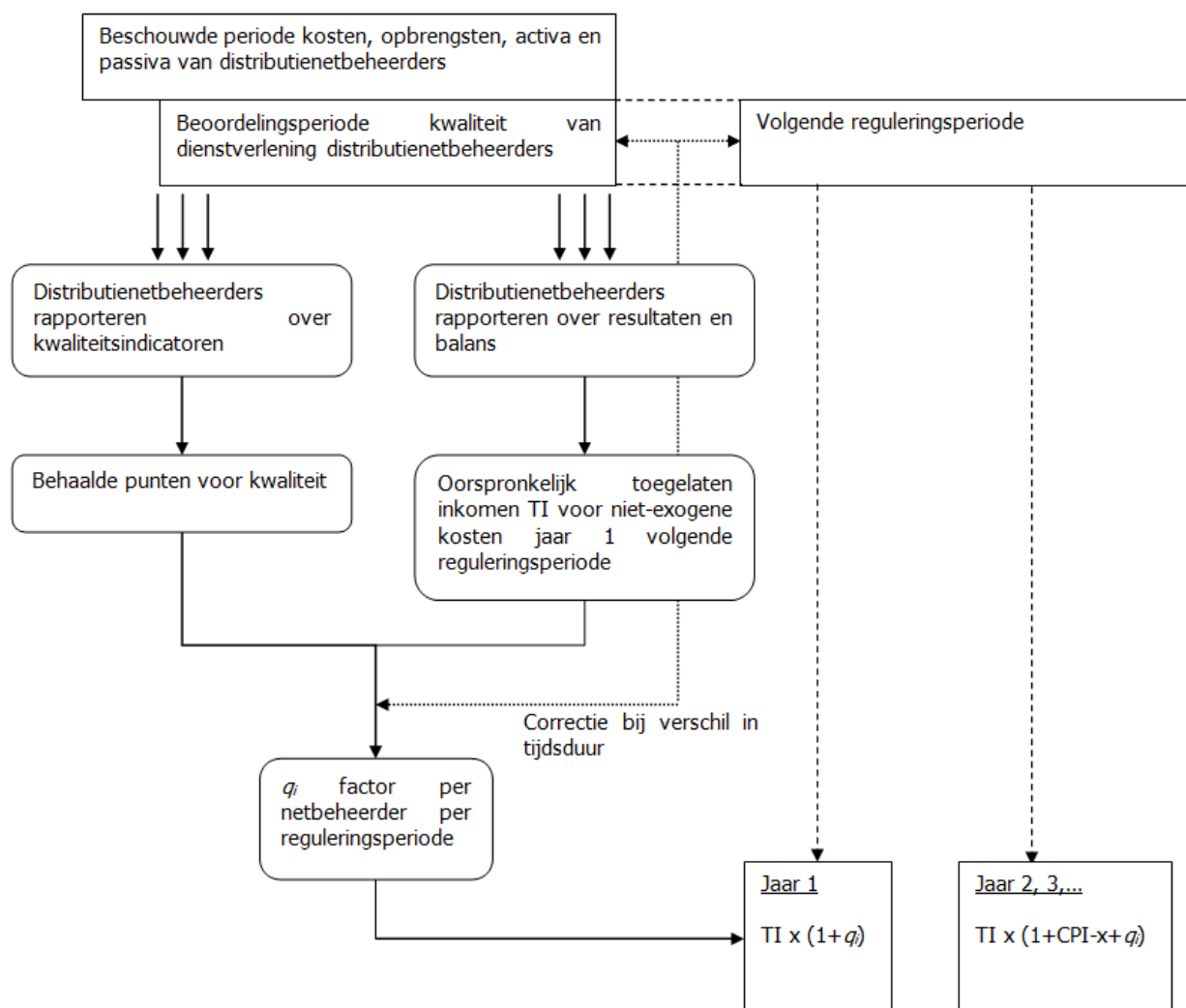

Figuur 2 Schematische weergave van het berekeningsproces van de q-factoren d.m.v. een fictief, willekeurig voorbeeld

6 Overzicht rapporteringen

In Tabel 4 op de volgende bladzijde wordt een overzicht gegeven van de informatie die de VREG nodig heeft in het kader van het in rekening brengen van de kwaliteit van de dienstverlening door de distributienetbeheerder in een volgende tariefmethodologie voor distributienettarieven.

Deze rapporteringen door de distributienetbeheerders zullen parallel lopen met hun rapportering over de kosten, opbrengsten, activa en passiva zoals vastgelegd in de tariefmethodologie. In Figuur 3 wordt het proces ter verduidelijking samengevat. De factoren x' en x'' zijn voor de eenvoud niet vermeld in de formule ter berekening van het basisgedeelte endogene kosten.

Figuur 3 Schematisch overzicht voorstel rapportering en verwerking

Tabel 4 Overzicht rapporteringen door distributienetbeheerder

Kwaliteitsindicator	Frequentie en uiterste datum van rapportering aan VREG	Attestering
Aantal actieve toegangspunten	Jaarlijks op 1 april in jaar j+1	Interne audit
Onderbrekingsfrequentie middenspanningsnet in jaar j		
Onderbrekingsduur middenspanningsnet in jaar j		
Onderbrekingsfrequentie laagspanningsnet in jaar j		
Onderbrekingsduur laagspanningsnet in jaar j		
Som van de forfaitaire vergoedingen betaald door de distributienetbeheerder in jaar j wegens laattijdige nieuwe aansluiting, overeenkomstig Energiedecreet, relatief t.o.v. het aantal gerealiseerde aansluitingen.		
Som van de forfaitaire vergoedingen betaald door de distributienetbeheerder in jaar j wegens laattijdige heraansluiting, overeenkomstig Energiedecreet, relatief t.o.v. het aantal gerealiseerde heraansluitingen		

7 Bijlagen bij de kwaliteitsprikkel

Volgende bijlagen bij de tariefmethodologie 2021-2024:

Bijlage 10A: Rapporteringsmodel kwaliteit dienstverlening

Bijlage 10B: Checklist interne audit

Bijlage 10C: Berekeningsmodel aanpassing toegelaten inkomen